

Innspill til «Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei 2026-2029»

Kollektivtrafikkforeningen er en nasjonal bransjeorganisasjon for offentlige aktører som planlegger, kjøper og markedsfører kollektivtrafikk- og mobilitetstjenester. Vi organiserer de fylkeskommunale administrasjonsselskapene i kollektivtrafikken med ansvar for innkjøp av kollektivtjenester.

Merk at dette kun er forslag til mulige tiltak som kan følges opp av ulike aktører. Dersom noe av dette skal ende som konkrete tiltak som skal følges opp av våre medlemmer – administrasjonsselskapene – så trengs det ytterligere konkretisering og forankring fram til endelig tiltaksplan skal ferdigstilles 1. oktober.

I vårt muntlige innspill 21. mars, fokuserte vi på to temaer: sikker skolevei og sikkerhet i kollektivtrafikken. Vi vil her utdype behovet for tiltak på disse temaene, samt komme med ytterligere tiltak som kan inkluderes i planen.

Sikker skolevei

Frakt av skoleelever er den eneste lovpålagte oppgaven landets kollektivselskaper har, og det utgjør også en betydelig andel av budsjettene. Det har derfor svært høy prioritet hos våre medlemmer.

Vi er opptatt av at reisen til og fra skolen skal være tryggest mulig for alle elever – både de som benytter våre tjenester, og de som enten går eller reiser på annet vis.

Under følger våre innspill til tiltak som kan gjøres for å gjøre skoleveien mer sikker:

- Det bør prioriteres utbygging av gang- og sykkelvei i områder der mange skoleelever ferdes, enten de går/sykler hele distansen hjem-skole, eller om de skal til og fra bussholdeplasser.
- Godt vintervedlikehold er viktig for å skape trygge veier. Det handler både om glatte veier, men også at veiene i realiteten blir smalere og mer uoversiktlig vinterstid: høye brøytekanter gir dårligere sikt, samt gjør det vanskeligere for gående å gå langt ut til siden.
- Det bør særlig prioriteres utbedring av utsatte punkter, slik som smale bruer og uoversiktlige svinger/kryss.
- Langs veistrekninger hvor mange barn og unge ferdes, bør det særlig vurderes lavere hastigheter.
- Det bør prioriteres gatelys langs veistrekninger som i stor grad benyttes som skolevei, samt generelt sikre god belysning og sikt rundt bussholdeplasser.
- Det bør prioriteres trafiksikre plasser/areal for skoleelever rundt 512-skilt.
- Forebyggende arbeid mot skoleelever og foresatte, eksempelvis i form av informasjonskampanjer.

Sikkerhet i kollektivtrafikken

Gjennom flere år har det blitt jobbet aktivt med å bedre sikkerheten om bord i bussene, bl.a. med innføring av setebelter og bedre sikkerhetssystemer. Likevel ser vi at det fortsatt er for mange drepte og hardt skadde i kollektivtrafikken. Blant annet er bussjåførene utsatt, og det samarbeides godt i bransjen for å gjøre arbeidshverdagen for sjåførene tryggere.

Under følger våre innspill til tiltak som kan gjøres for å gjøre kollektivtrafikken mer sikker:

- Jobbe for bedre kollisjonssikkerhet i busser.
 - o Kollektivtrafikkforeningen vil, sammen med NHO Transport og fagforeningene, jobbe videre med å bedre sikkerheten i landets busser. Dette innebærer bl.a.:
 - Stille krav i anbud, innføre standarder, o.l.
 - Jobbe for regelverksendringer nasjonalt og internasjonalt.
 - Jobbe med å påvirke bussprodusenter og andre aktører internasjonalt.
- Ta i bruk ny teknolog både for å *unngå* at ulykker skjer og at *konsekvensene* av dem blir minst mulig.

Det bør dessuten være et mål både for bransjen og for norske myndigheter at anbefalingene [TØI nylig kom med i sin rapport](#) på bestilling fra Statens vegvesen, tas til følge.

Andre temaer/tiltak:

- Innføre system for varsling fra bussjåfører angående risikoforhold og uønskede hendelser.
 - o Førere får tilgang til en digital plattform for å rapportere farlige situasjoner, feil og nestenulykker. Målet er å styrke læring og redusere underreportering.
- Innføre geofencing-teknologi for fartstilpasning i risikoområder.
 - o Automatisk reduksjon av bussens hastigheter i forhåndsdefinerte risikoområder, slik som ved skoler, bussterminaler, o.l.
- Innføre obligatorisk oppfølging av bussjåfører etter involvering i trafikkulykker.
 - o Alle førere som er involvert i en trafikkulykke, skal følges opp med debrief, opplæring og helsevurdering før retur til drift. Dette skal bidra til læring og god psykisk helse.
- Ha god og tett dialog mellom administrasjonsselskap, operatørselskap og bussjåfører om arbeid med sikkerhet, drift og planlegging.
 - o I tillegg til at dette bør skje regionalt med de ulike administrasjonsselskapene, er det også naturlig med tett dialog på nasjonalt plan i regi Kollektivtrafikkforeningen, NHO Transport og sjåførenes fagforeninger. Dette innebærer blant annet bruk av og videreutvikling av «[Veileder for dialog mellom arbeidstaker og oppdragsgiver om et godt kollektivtilbud med buss](#)».
 - o Sørge for god sikkerhetskultur og gode holdninger hos ansatte, blant annet for å sikre økt oppmerksomhet hos sjåfører og fjerne distraksjoner i arbeidshverdagen hos sjåførene.
- Årlige sikkerhetskampanjer rettet mot passasjerene.

- Gjennomføre kampanjer med buskap om beltebruk og trygg adferd om bord så vel som ved av- og påstigning.
- Ha jevnlig obligatorisk sikkerhetsopplæring for alle bussjåfører. Her bør det vurderes om dagens YSK-opplæring ikke er tilstrekkelig.